

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of בבא בתרא דף קנ"ו
Some of the topics we will learn about include.

The Halachah of

בודקין לקדושין ולחליצה ולמיאון
A thirteen year old boy or twelve year old girl are considered a definite גדול regarding all Torah matters, only if they were examined and found to have שתי שערות, but we do not assume that they have שתי שערות that they have שתי שערות.

The Machlokes of רבי אלעזר וחכמים regarding המחלק נכסיו על פיו

If a dying person assigned his assets to others; רבי אלעזר holds a proper קנין is required; While the חכמים hold דברי שכיב מרע וכתובים וכמסורין דמו
A dying person's verbal instructions alone are considered a קנין, and no further קנין is required.

The חכמים' proof from the incident of the mother of בני רוכל, which depends on the Machlokes of רבי אלעזר וחכמים regarding המקיים קוצים בכרם
If a person maintains thorn-bushes in a vineyard, whether or not he is liable for the Issur בכרם or not

A

בודקין לקדושין לגרושין ולחליצה ולמיאון

המחלק נכסיו על פיו

רבי אלעזר - חכמים

דברי שכיב מרע ככתובים וכמסורין דמו
A proper קנין is required

רבי אלעזר - חכמים

המקיים קוצים בכרם
Is he liable for the Issur בכרם or not

B

The Machlokes of רבי אלעזר ורבי יהושע in the following Mishnah:

They both agree with the חכמים that דברי שכיב מרע וכתובים וכמסורין דמו
And they disagree whether a צוואה is always considered a קנין, or only sometimes considered a קנין.

The corresponding Machlokes of רבי אלעזר ורבי יהושע regarding זכיה

One person can perform a קנין to acquire an item for another person, because it is to his advantage; Whether זכיה is effective for all people or only for some people?

B

רבי אלעזר - רבי יהושע

Both agree with the חכמים that דברי שכיב מרע וכתובים וכמסורין דמו

And they disagree whether a קנין, or only sometimes considered a קנין, is always considered a קנין, or only sometimes considered a קנין.

רבי אלעזר - רבי יהושע

זכיה

Is זכיה effective for all people or only for some people?

- C** The Machlokes in רבי אליעזר's opinion, whether the קנין of שכיב מרע and זכיה are effective only when אין יכול לזכות לעצמו
 A proper קנין cannot be performed;
 OR
 The קנין of שכיב מרע and זכיה are effective only when יכול לזכות לעצמו
 A proper קנין can be performed;
 OR
 The קנין of שכיב מרע and זכיה are always effective

- C** *The Machlokes in רבי אליעזר's opinion, whether*
זכיה and שכיב מרע of קנין
are effective only when
אין יכול לזכות לעצמו
- זכיה and שכיב מרע of קנין**
are effective only when
יכול לזכות לעצמו
- זכיה and שכיב מרע of קנין**
are always effective

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

המחלק נכסיו על פיו

If a person assigned his assets to others;

רבי אלעזר אומר

אחד בריא ואחד מסוכן

Regardless of whether the person was healthy or dying, a proper קנין must be performed:

נכסים שיש להן אחריות

נקנין בכסף ובשטר ובחזקה

Land can only be transferred with money, or a שטר; or with an improvement to the actual field;

ושאין להן אחריות

אין נקנין אלא במשיכה

And moveable assets can only be transferred if the recipient pulls the item.

However, the assets cannot be transferred through צוואה alone, the owner's verbal instructions, even though he is a מרע, because as the Rashbam explains;

רבי אלעזר holds

דברי שכיב מרע

לאו ככתובים וכמסורין דמו

A dying person's instructions are NOT considered a קנין.

Therefore, a proper קנין must be performed while he is alive.

The חכמים however disagree and hold

דברי שכיב מרע

ככתובים וכמסורין דמו

A dying person's verbal instructions alone are considered a קנין, and no further קנין is required.

The Mishnah relates that the חכמים brought a proof that

דברי שכיב מרע ככתובים וכמסורין דמו

From the following incident;

אמרו לו

מעשה באמן של בני רוכל שהיתה חולה

ואמרה תנו כבינתי לבתי והיא בשנים עשר מנה

ומתה וקיימו את דבריה

The mother of the בני רוכל was ill and she instructed to give a piece of her jewelry to her daughter. After she died they fulfilled her request, even though a proper קנין was not performed while she was alive.

Apparently, because

דברי שכיב מרע ככתובים וכמסורין דמו

1

משנה

המחלק נכסיו על פיו

If a person assigned his assets to others;

רבי אלעזר אומר

אחד בריא ואחד מסוכן

Regardless of whether the person was healthy or dying, a proper קנין must be performed:

ושאין להן אחריות

אין נקנין

אלא במשיכה

And moveable assets can only be transferred if the recipient pulls the item.

נכסים שיש להן אחריות

נקנין בכסף ובשטר

ובחזקה

Land can only be transferred with money, or a שטר; or with an improvement to the actual field;

However, the assets cannot be transferred through צוואה alone - the owner's verbal instructions, even though he is a מרע,

because רבי אלעזר holds

דברי שכיב מרע

לאו ככתובים וכמסורין דמו

A dying person's instructions are not considered a קנין. Therefore, a proper קנין must be performed while he is alive.

חכמים

דברי שכיב מרע

ככתובים וכמסורין דמו

A dying person's verbal instructions alone are considered a קנין, and no further קנין is required.

אמרו לו

מעשה באמן של בני רוכל שהיתה חולה

ואמרה תנו כבינתי לבתי והיא בשנים עשר מנה

ומתה וקיימו את דבריה

The mother of the בני רוכל was ill and instructed to give a piece of her jewelry to her daughter. After she died they fulfilled her request,

even though a proper קנין was not performed.

Apparently, because

דברי שכיב מרע ככתובים וכמסורין דמו

2 רבי אלעזר however rejected this proof
 אמר להן
 בני רוכל תקברם אמון
 The בני רוכל were wicked people and deserved to be buried
 in their mother's presence. Therefore
 קנסא הוא דקנסא רבנן
 לקיים מתנת אמם לבתה בלא קנין
 The רבנן penalized them with that their mother's מתנה was
 effective even with no קנין.

As the Gemara explains

מקיימי קוצים בכרם היו
 The בני רוכל maintained thorn-bushes in a vineyard, and רבי
 אלעזר holds
 המקיים קוצים בכרם
 קדש

This is a transgression of כלאים in which the
 grapevines become forbidden, because

שכן בערביא מקיימין קוצים בשדות לגמליהן
 In some places they feed קוצים to their camels. Therefore,
 it is considered edible.

The חכמים however hold

לא קדש
 אלא דבר שכמוהו מקיימין
 This is not considered כרם because only a growth
 which the majority of people use as produce can cause
 כלאים, but קוצים which only the minority of people use
 as produce, cannot cause כלאים.
 Therefore, the בני רוכל were not considered רשעים, and the
 mother's מתנה was effective because
 דברי שכיב מרע ככתובים וכמסורין דמו

2 בני רוכל תקברם אמון
 אמר להן
 בני רוכל were wicked people
 and deserved to be buried in their mother's presence.
 קנסא הוא דקנסא רבנן
 לקיים מתנת אמם לבתה בלא קנין
 The רבנן penalized them with
 that their mother's מתנה was effective even with no קנין.

The Gemara explains. . .

מקיימי קוצים בכרם היו

The בני רוכל maintained thorn-bushes in a vineyard,

מקיימי קוצים בכרם
 קדש
 לא קדש
 אלא דבר שכמוהו
 מקיימין

This is not considered כרם, because only a growth which the majority of people use as produce can cause כלאים.

Therefore, the בני רוכל were not considered רשעים, and the mother's מתנה was effective because

דברי שכיב מרע
 ככתובים וכמסורין דמו

This is a transgression of כלאים and the grapevines become אסור,

שכן בערביא מקיימין קוצים בשדות לגמליהן
 In some places they feed קוצים to their camels.
 Therefore, it is considered edible.

3 קונון רבי לוי
 קונון קנין משכיב מרע
 אפילו בשבת
 A קנין can make a קנין to assign his assets even on
 Shabbos when one is forbidden to make a קנין.
 Although we hold
 דברי שכיב מרע ככתובים וכמסורין דמו
 And a קנין is not required;
 However, the חכמים permitted for him to do so, because
 שמה תטרוף דעתו עליו
 He might become distressed at the thought that with no
 קנין his sons might not carry out his instructions, and as a
 result his condition might deteriorate. Therefore, the
 חכמים initiated that he may make a קנין even though it is
 not necessary.
 =====

3 קונון קנין משכיב מרע
 אפילו בשבת
 רבי לוי
 A קנין can make a קנין to assign his assets
 even on Shabbos when one is forbidden to make a קנין.
 Although we hold
 דברי שכיב מרע ככתובים וכמסורין דמו
 And a קנין is not required;
 However, the חכמים permitted for him to do so,
 because
 שמה תטרוף דעתו עליו
 He might become distressed at the thought that with
 no קנין his sons might not carry out his instructions,
 and as a result his condition might deteriorate.
 Therefore, the חכמים initiated that he may make a קנין
 even though it is not necessary.

4 The following Mishnah proceeds with a Machlokes רבי רבי אליעזר and רבי יהושע that דברי שכיב מרע ככתובים וכמסורין דמו However, they disagree whether this applies all the time.

Zugt Di Mishnah:

רבי אליעזר אומר
בשבת דבריו קיימין
מפני שאין יכול לכתוב
אבל לא בחול

רבי אליעזר says that the חכמים initiated that his צוואה is considered a קנין only on Shabbos, because ® שמן הדין אין יכול לקנות ולכתוב בשבת ושמא תטרופ דעתו

One may not perform a קנין or write a שטר on Shabbos, and there is a concern for his well-being.

However

אבל לא בחול

His צוואה is not considered a קנין on a weekday, because ®

שיש תקנה בקנין וכתובה

ולמה תטרופ דעתו

He may perform a קנין or write a שטר, and there is no concern for his well-being.

רבי יהושע disagrees and says

בשבת אמרו

קל וחומר בחול

As the Rashbam explains;

בשבת אמרו שדבריו קיימין

אע"ג דליכא למימר מוגו דיכול לקנות ולכתוב

כי לא עביד נמי קני

If the חכמים empowered his צוואה to be considered a קנין on Shabbos when he cannot perform an actual קנין or write a שטר;

קל וחומר בחול

דכל הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו

Then his צוואה is certainly considered a קנין on a weekday when he CAN perform an actual קנין or write a שטר.

4 הלכה

רבי אליעזר אומר

בשבת דבריו קיימין
מפני שאין יכול לכתוב
אבל לא בחול

רבי אליעזר says that the חכמים initiated that his צוואה is considered a קנין only on Shabbos,

because

שמן הדין אין יכול לקנות ולכתוב בשבת
ושמא תטרופ דעתו

One may not perform a קנין or write a שטר on Shabbos, and there is a concern for his well-being.

אבל לא בחול

His צוואה is not considered a קנין on a weekday,

because

שיש תקנה בקנין וכתובה
ולמה תטרופ דעתו

He may perform a קנין or write a שטר, and there is no concern for his well-being.

רבי יהושע

בשבת אמרו
קל וחומר בחול

As the Rashbam explains;

בשבת אמרו שדבריו קיימין
אע"ג דליכא למימר מוגו דיכול לקנות ולכתוב
כי לא עביד נמי קני

If the חכמים empowered his צוואה to be considered a קנין on Shabbos when he cannot perform an actual קנין or write a שטר;

קל וחומר בחול

דכל הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו

Then his צוואה is certainly considered a קנין on a weekday when he can perform an actual קנין or write a שטר.

5 The Mishnah proceeds with a similar Machlokes רבי regarding אליעזר ורבי יהושע regarding the Halachah of זכין לאדם שלא בפניו

One person can perform a קנין to acquire an item for another person, because it is to his advantage.

However,

כיוצא בו זכין לקטן

ואין זכין לגדול

דברי רבי אליעזר

רבי אליעזר says one can only acquire for a minor, because

הואיל ואין לו יד לזכות לעצמו

תקנו חכמים שיהא אחר זוכה ומקבל לצרכו

The חכמים initiated that an adult can perform a קנין for a minor, because he does not have the ability perform his own קנין.

However,

ואין זכין לגדול

One cannot acquire for an adult, because

שהרי יכול לזכות לעצמו

He has the ability to perform his own קנין.

רבי יהושע disagrees and says

לקטן אמרו

קל וחומר לגדול

If the חכמים empowered a person to acquire for a קטן who cannot perform his own קנין;

קל וחומר לגדול

Then he certainly can acquire for a גדול who CAN perform his own קנין.

5

זכין לאדם שלא בפניו

One person can perform a קנין to acquire an item for another person, because it is to his advantage.

כיוצא בו זכין לקטן
ואין זכין לגדול

דברי רבי אליעזר

רבי אליעזר says one can only acquire for a minor,

because

הואיל ואין לו יד לזכות לעצמו

תקנו חכמים שיהא אחר זוכה ומקבל לצרכו

The חכמים initiated that an adult can perform a קנין for a minor, because he does not have the ability perform his own קנין.

ואין זכין לגדול

because

שהרי יכול לזכות לעצמו

He has the ability to perform his own קנין.

רבי יהושע

לקטן אמרו
קל וחומר לגדול

If the חכמים empowered a person to acquire for a קטן who cannot perform his own קנין;

קל וחומר לגדול

Then he certainly can acquire for a גדול who CAN perform his own קנין.

6 The Gemara explains that our Mishnah follows מאיר רבי's understanding of this Machlokes.

However, רבי יהודה holds that the Machlokes is vice versa regarding both מרע שכיב and זכיה.

holds רבי אליעזר
בחול דבריו קיימין
מפני שיכול לכתוב
אבל לא בשבת

His צוואה is considered a קנין only on a weekday when he CAN perform a קנין. Therefore, an actual קנין is not required.

אבל לא בשבת

His צוואה is not considered a קנין on Shabbos when he cannot perform a קנין.

Therefore an actual קנין is required.

While רבי יהושע holds

בחול אמרו

וקל וחומר לשבת

If his צוואה is considered a קנין on a weekday when he CAN perform an actual קנין, his צוואה is certainly considered a קנין on Shabbos when he cannot perform an actual קנין.

And regarding זכיה;

holds רבי אליעזר

זכין לגדול

ואין זכין לקטן

One can only acquire for a גדול, because ®

שהרי יכול לזכות לעצמו

But one cannot acquire for a קטן, because

שהרי אין יכול לזכות לעצמו

While רבי יהושע holds

בגדול אמרו

קל וחומר לקטן

If one can acquire for a גדול

שיכול לזכות לעצמו

He certainly can acquire for a קטן

שאין יכול לזכות לעצמו

6

The Gemara explains that our Mishnah follows מאיר רבי's understanding of this Machlokes.

However, רבי יהודה holds that the Machlokes is vice versa regarding both מרע שכיב and זכיה.

דברי שכיב מרע

רבי יבואל

בחול אמרו
וקל וחומר
לשבת

If his צוואה is considered a קנין on a weekday when he can perform an actual קנין, his צוואה is certainly considered a קנין on Shabbos when he cannot perform an actual קנין.

רבי אליעזר

בחול דבריו קיימין
מפני שיכול לכתוב
אבל לא בשבת

His צוואה is considered a קנין only on a weekday when he can perform a קנין. Therefore, an actual קנין is not required.

אבל לא בשבת

His צוואה is not considered a קנין on Shabbos when he cannot perform a קנין. Therefore an actual קנין is required.

זכיה

רבי יבואל

בגדול אמרו
קל וחומר לקטן

If one can acquire for a גדול because שיכול לזכות לעצמו He certainly can acquire for a קטן, because שאין יכול לזכות לעצמו

רבי אליעזר

זכין לגדול
ואין זכין לקטן

One can only acquire for a גדול, because שהרי יכול לזכות לעצמו But one cannot acquire for a קטן, because שהרי אין יכול לזכות לעצמו